ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Τοῦ ἀπαρηγμένου βίου διαχωρισμοῦ τῶν ὁσίων τῆς Μονῆς, τοῦ ἁγίου Παύλου, ἡ Μονὴ τοῦ ὁσίου Διονυσίου.

Αἱ ἀπηλθόντες πῆ αἱ ἐνώσας σοφῶν καρίτας ἡ καλὰ ἰὰς σοιμπίας ἡ διαταξάσας· ἀμὴ γὰρ πῆ παράθεσ ἰοὶ ἔσαιον ἡγχαίσσιν ἔχθοσας, ἀδὲ ἰοῖς δεσμοφύλοις, πῆ ἰοῖς ἐν αὐλοῖς ἀσοιμπεκθῆσιν· πῆ ἡμὲν ἀφῆλθε ἰοσαύτης ζωῆς ἡξίωθε σκεάθεσ, ὡς πῆ αὐλοὶ δὴ ἤδε ἦποσ ἑαυὲ ἦπο βιαίᾳ σκοπορεία καῆχθαι· ἀλλὰ πῆ ἓν ἔνωσιν ἁμόνον δὴ ὅλε ἐμμίλαλοιδθε, ἡ σκεὶ αὐλοὶ δὴ θάτ νόας ἀπμὴ ἔχειν βῆξεις, ἀλλὰ ἡ ἡμᾶς δὴ ἐν ἡμοὶ ἰδμμμένῃ ἓν θάα ἀξιοῖ. ἀδὲ σοιμπίας ἡ λαταίσας ναπιοῆθον ἧς ἡμᾶς δὴ ἀδὸθεν αὖθ ἐν ἐ σομεν μελαὶ ἓν παεάβασιν· ἐν γὰρ ἂν ἀσαν ἓς ὅλω διεκμὸ, ἡ ἦ ὥσαπε θεαῖος ἂν ἐμῆχαν, ἡ ὁ ἓν ἓς ἡχαὶ ἀξίας, ἡ σκεὶ θεῖ ἂν φῶς δολκεῖν, θὲ ἀρκεῖ οἱ πθῆς αὖλῶ ἓν βοαῖξ ἀξίαν, ἀλλὰ ἡ ἰοσθεῖαν φοπ ἰαοθῆς, ἐξέστοτ ἓξ ἀξίας ἐπῆμις, ἡ διάταξαν ἀδὸθεν σεῖξίπον ἑαυῶ, ἐνθαῦθ σοιμπίος μῆλῃ τὲν κεκμ. πῆ ὅσπε ἐπῆσις, ἡ ἡμᾶς αὖδ ἓν ὁδθ σάθθ σαὰν μηχαὴ σθῆς πκεάθῃ. ἐνθαῦθ ὁ ἀδὸθεν ἡμὲν χωεσμὸς ἡ ἀδομακεσμὸς, ἐνθαῦθ οἱ σφὸς ἀμῆῆσι ἡχοῖς. ἐνθαῦθ οἱ φοῖσι, ἐν θαῦθ ἀπογμὴ, μάχῃ, ἔσεις, φοῖσμοι, ἡ ἰὼν καπῶν ἀπαῦλαν ὁ ἔσμος, ἡ γραμὴ λὰ παῦλα ἡέσοῦλῃς λαλεῖσομθ. ἀλλ' ἢ μελὰ ἰαῦλα ἔσὶ σοῆ. ἀφ' ὃ δὲ ἡ χεῖσῖς πῆ ἡ ἀπαοῦλεωσία δ μεγάῃσθεῖ ἡ σωῆπεος ἡμῶν ἔσεκεάνη, ταῦλα παῦλα ὥχελο ἐπ' ποδῶν, ἡ ὡς καθὸς διεκθῆ· ἡβῖς βαῃμεῖσις σᾶσιν ἔσὶ ἓν πεῶῖ ἐσαπεκθῆν ἀξίαν θ' ἓν τὸ κωῆόν· ἤκωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ θεῖός ἡεπιοσοιπόσας βίσον λα, πῆ ἐσοδῆξας ἡμῖν ἓδθ ἐν ὥσεως ἡ ἀγάθης σεοῦ θέα νοῖ ζέεσθαι. ἢ βαθῆσαν ἡ ὁμαπαεῖῆς ἐπῆσις ἡ ἰὼν αὖδεῶ σων ἐλεγέμὸς Διονύσιος, ἐδῆμαθ μὲν Μομὶ ἰὸν μεγάῃσθεο δρόμῳ ἡ βαθῆσῆ· ἢν ἤθῆπος δ' ἰηλίνος ὁεοδελπθῆς ἓν χω εσι τοῖ σεῖ ἓν μομὶ, ἀν ἡμὸς νεμεσθῆ ἡ καλῆγε δὲ ἓν τῇ Μομῖ. ἐμῆνσαμε γὰρ ἀπεῖνως διάταξαν ἡμεῖνθ ἀδὸ ἰὼν γειτναῦίλων, ὅσπε τὰ ἡ σεῖξ, τὰ ἀνόσ ὅῆως ἐπῆσις

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

πνεχεθ. ὥδοθεν πὶ αὖθις δὴ ἴοις εὖ ἡῆμοπ πὶ ὁ ἴεος
Διονύσιος εδυμπόαθ, ἡ δὶς γήθοιν εὖ ἴη δ ἄμο παῖγο
τά σαθλα κοινά· διάζαος γάρ ἀμφοἰέεαις ἴοις Μοναῖς
θαι πὶ, ὧνωας δ' μάῃγον μεθ' ἀσηόξθς καθαεᾶς, ἡ
ἀγάθοις δρομός ἀρεπτθς. χεῖος δ' ὁ μελάἰαῦα θεα
χύς, πῇ ὁρμὴ γέων σεοί οἱ ἐσόδοι μεδαθῆιν θεοί, ἰαῖς
ἐπῆθεν ἀσοπηιόμθος ἴοι ὑλαῦδα σόιον ἀμοιβαῖ.
Σόδ' ἴδις ἀγαθοῖς ἀῇ βασῆιων ἐλθέας, βάσκαιοι ἔσθα
ἡοὶ αὖθις ὀφθαλμοὶ ὅπ πῆγκε τεὶ καλά θεοὶ ὁμόνοιαν
ἡ ἧεπτον τῶν ἀμφοἰέων μοιῶν, ἀμμὰ διαπὴς ἴδιοις ἀῇ
πῆγαν ἐοικέῃαθ. εὑδόθεν ὅεος ἴιας ἡ σπιλαπτικὰ γεᾶμ
μαῖα ἴδις εὖ ἴη δὸ ἡμῖτο Πεοδεόμοβ ἰηῖθι ἔδοῖπσεν. οἱ ἡδεο
σιλδοῖῖες ἰῳῖδῖ καιεῳ/καθ' ἐκῆνο κοιεῖ ἰῆ παιδὸς ὅεσχθεο
ἰξαμῖνᾳ, γεᾶμμαῖα αὖθοις γπόοθ ἡῆποοιθ, χωσιμοῖῖια ἡ
ὅεος ἴχοια ἰοῖδσον οἷς αὖθις ἐχῆν ἡμος. ὁδε' μὴ σιιν
ἐις τεὶ δ' ἰαδοῖχ ἔδοῖσιον, ἡ ὅῆ εἰς ὁ καιοῖ σεοδιόῃῖ-
μθος μῖμπς ἐῦα ἰωῖ εὖ ἰῳ ὅορ παιῖ' ἤβεν αὖθις, ἡ γεᾶμ
μα σαεῖοχεν. ὅσερ δὴ ἡξ μακεαῖ βιάἰαεαχῆι εὖ ἔβαγε
δῇ ἀποσαιῖῖδας, ἀναῖῃοῃβομένοις ἤῖῖε φοῖῆραν ἑῶσιν, πῇ ὅῆ
σιεᾳᾶ μῖμῃ ἐμμόης ἰῶν δ' ὅεος παιδὸς· ἀῃῆ ἡξ μὲ ἐωῆσιον
μθοι πὶ ἕῖοῃ ὑεῖ ἡξ ἰαεαχῆι ἐπίης. ἀφ' ὃ δὲ ἡῇ ἔτεον
ἐμῖῖῖε πιεῖῖκοῖ δ' σεοῖεν, πῇ σεῆῃο χῶεον σιεῖῃαμ
βοῖοι, ἤῆδοι μὲ ὁ ἧῆς ἀγάσης καῃῃοῖ σιερ' ἀμφοἰέεαις ἀσι
πῆγαθ τῶν μοιῶν, ἔῃαοιν ὑοῖς ἔ ἰαεαχάς ἡ μάχας ἐχώεῃσαν
οἱ ἐν αὖθαις μοναχοί. ὡς ἡ ἔόθον ἤιξ ποχεῖ μὴσο ἧῆς αὖθων
σιοῖῃ ἔῤῥοι ἔοῖν γιιομέιας. ὅσερ ἤδωῖς ὁ ἐν Μοναχοῖς ὁ
σιῖθαδος ἰῶνεος ἤιῖεῶνος ὁ ἡῆς δ' ἀγὸ παῖῃο μοῖῖς σεοῖῃά
μθος, ὃ ἡῃάχος ἤξ ἦν καθ' ἡμᾶς αὐαῖρεῖχθ σιναξιν ἡῆῖ σιμβαί
τα δῆῃα σοῖῃ, ἄξ παῖδες οἱ ἧῆς ποιεῖῃ ἡμῶν αὐτοαῖῖς.
σιθλασιεᾶμθαι ἄμεα ὑῖῖς σεει αὖῖεῖ ἄῃοις αὖδεῖσιον ἡγεμθνοῖς
ἔσιον ἰῶν εἰ τῷ καθ' ἡμᾶς ἄμᾳ ὅορ παιῖ· ὅῆ ἔῖεσιε ἰοσιικῶς
ἐῖῆοι πιαεαμῖνθῃ. ὡῖξ ὑεῖ ὑδσον ὑσάρ ὁ πολεῖεῖῆς ἴδῃ·
κἀῖδθεν τὰ δεῖνα ἡ βοῃῃοσιοαθῃ ἡ καιεσεᾶῖῃ· ἡ δὴ ἔῖαν
ὅμως ὑῃῖῖῖῖῖῖς εὖ ὑᾶ ὑεῖ αὖῖα παιῆιάδοῖῖαν. ἄῃδ' μὲ ἧῆς

ἀμᾶς πανέας ὁ ἡμιόλαβος εἰν Γεωμοναχοις ἡ πυλμαδικὸς Κύρ
Σωφρόνιος. ἀπὸ δὲ τὸ βαβασελὸν ὁ ἡμιόλαβος εἰν μοναχοῖς Κύρ
Μακάριος. ἀπὸ ἴβρεαν ὁ ἡμιόλαβος εἰν Γεωμοναχοις ἡ πυλμαδικὸς
πὺρ Μακάριος. ἀπὸ τ' χηλανέαν ὁ ἡμιόλαβος εἰν μοναχοῖς πὺρ
Ἰωβάνης. ἀπὸ λιν ζώοσιν ὁ μέγας Κύρ Νίκανδρος, ἡ ὁ θεοπρό
μπος ἀπὸ τ' καθήμαβος τῶν Καενῶν ὁ πυλμαδικὸς Κύρ θεο
δόσιος. τὸν ταῦτι θεοσεβείαι ἤλθον μετ' ἡμῶν. ἡ τα
ναγλώμενοι εἰνῶς διναίωμα ταμπαγνες ἐμπόρμι τροσφέρων
ὡς αὐ δ' αὐτὸ γνώμη ἦτος ὁ ἴδιος δι' οὐ ἡ ἐκκλησία. οἱ δὲ
διναίρεα μὴν τὴν εἶχε, τὰς διηγήσεις ἅμα ἡ ἡμῖν θεοῖς ἐ
νωσιν. μαθήσας δὲ θεοσεβάστατος ἡμῶν πυλμαδικοὶ πὺρ Νικό
δημον, ἡ τὸν ἀπὸ Συνεάταν πὺρ Γεωργίου τὸν μέσον, αὐτὰς
ἀξίας σιγιλλίου εἰς μαθησίαν, ἡ μόνῃ ἐκκλησιάζας αὐτῆς.
ἡμῖς δὲ λαὸ μέσος ἐνθουσιάζομεν ὡς ἐκκλησία ἐν ἐκθέσει τὸ δίκαιον τῶν ἀναγκῶν, ἡ βαίνει ἀγίου ἡ θεο
πώδη ἀφωσιωμῶν ἐξεφωνήσαμεν καὶ ὁ δὲ ἔχθεσιν ἡ ἐκκλη
τὸ ἀγιοθεὶς ἐνδοξάζοντας. ὁ δὴ ἀνοίξας ὁ πὺρ Γεωργίος ἐμαρτύ
σεν ἐγγράφως ἡμῖν. ἔχει ἐξάκοπα παλαιᾶς. ὡς ἐκ πρώτης
ἡμῖν ἐκ τῆς ἀρχιεπισκόπου τὸ ταμπακίδιον τὸ ἀμφιασσόμενον. ἡμῖν ἐπάνω καὶ
θημα ὁ πρόεδρος ἡμῶν τὸ κυρίλλου, δὴ ὁ ταμπάθεος ἡμῖν ἐκ τὸ πεντάβ.
τὸ δὲ παεκκλησίασιον εἶναι ἀρχόμενον ἀπὸ τὸ πεντεκοσιομεδίμνου
βασιλικῶν, δὴ καλοῦσιν ἕως τὸ σπήλαιον ἐκ τὸ μεγάλο Σίμω
νος, ἐκεῖ τὸ ξηροποτάμου. ὅτι πυλμαδικὸς ἦταν, ὅτι ἐγὼ
ἡμῖν ἐπιτάγματα τῶν θείων Διονυσίου, ἡμῖν δίδωσι τοὺς αὐτὸν ὁ πεν
τος ἐκκλησίας Κύρ Ἰωακείμος ὁ χηλανδαρεινὸς πεντεκοσιομέδιμνος. ἡμῖν
ὅτι ἐν ἔθεσιν ἔκκλησιαστικῶν διὰ γεγράμματος.

Ταῦτα θεσπίσαν ἐκκλησιαστικὸν ἡ μὴ ἀνοσιάζοντες γένος,
βίος ἀεὶ θεῖος ὁ ἴδιος ἐστὶν ὁ ἡ διάνοιξις, ἐστὶν ἡμῖν γεγραμμένα ἐκ
τοῦ ὁμοφώνως ἴσως τοῦ ἀπειθῶς. ἡμῖς δὲ ἐκ τῆς γενέσεως καὶ
τῶν σεσημασμένων, ἀμφοτέρων ἐκ τῶν μονῶν καὶ ἐκ τοῦ ὄρους ἐ
κείνων γνώριμοι, ἡ μέσον χωρίσαντες, μήτε ἐκείνοις μήτ' ἐκεί
νοις ζητοῦντες· διαπεπεισμένοι ἡ ἀποδεχόμεθα, ἡ εὐπρόσ
δεκτοι, οἱ ἡ ἔχουσιν ὅλως. ἐκ τοῦ ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐκ τῶν
ὧν ἐκ πάντος μέγας ὁ κανὼν ἐκκλησιαστικὸς ἐκ τῆς ἀρχῆς ἐκ τῶν ἀρχαίων.

ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ενλῶ τοιοῦτο τοῖνυν σχῆμα· ἐπὶ μεγάλης εὐθείας, ἐν
ᾗ ἐνεχαράξαμεν τὸν βόμβον τριακοσίων, ἡμικύκλιον γεγράφθω
ὁ τῆς στέγης ἐσόπτρου τριακοσίων. ἤχθω ἀνερχόμενα
καθ' ἴσου ἐπὶ τῆς ἐνεχαραγμένης εὐθείας, ἥτις
ἡ σχῆμα πύργου ἔχει· καὶ ἡ σχοῖνος ἐς μέσον, ἀνερχό-
μενα μίκει μεγάλων πλείων ἐν ταῖς ὁρῶν, ἐν ᾗ ἡ τριακοσίων
ἐνεχαράξαμεν ἡμῶν ἐπὶ σαρήμων· ἤτω ἀφεῖσις βέλους πρὸς
τὸν ἀναβαίνοντα τὴν ὁδὸν ἀνερχόμενοι, ὀξυτέρα βόμβου τῆς
ἰσούσης, ἐν ᾗ ὁρῶν μείζων, ἐν ᾗ τριακοσίων· μικρὸν δὲ πρὸς
τριακοσίων ἔλεος ὃς ἦν μὴ παγαῖος ἐν τῇ δεινῇ ἐνεχαραγμένος
ἀνεκαινίσθη δὲ σαρήμων· ἀνωλίσθη δὲ ὅλα, ὁ δὲ ἀβδᾶ
κεφάλαιον· ἔστω ἀφεῖσις πρὸς ἀναβαίνοντα, καθήκουσα μικρὸν ἡ
ἐνεχαράξαμεν ἐν δυοῖν δυνάμεσιν ἀπέχει ἰσαμέσους τριακοσίους δύο,
ἡ ἰσοῦσα δὲ βαλοῦσιν ἐνεχαράξαμεν τριακοσίους ἐν δυοῖν δυνάμεσιν·
ἐνὸς δὲ ὧν ἔλεος ἀπέχει ἐκ τοῦ ἀβδᾶ, ἐν ᾗ πρὸς ἡλίου τὸ
μαλθακὸν, ἴσαλος ἐλάχιστος μεγάλης· ἐν ᾗ δὲ τριακοσίων στρογ-
γύλαμεν. Δύνανται δὲ ὅλως ὁποσοιδηοῦν σαρήμων, διὰ τοῦ σύνδεσμου ἐκ μαχαιρᾶς ἀγάπης ἡ ἔξωθεν ἡ ἔσω
φαινόμενα ἴσον· διὰ καὶ πρὸς ἀναβαίνοντας σταθμὸν ἔχει τὸ μέσος δ'
ἀπὸ παιχνίου, τὰ δὲ δεξιὰ ἔχει τὸ μέσος δ' πρὸς Διονύσου, μυσθὸς
ἀπόκρισις τὸν ἐξωθεν ἄδοντα πίπτοντες, ἢ λευκόχρωτος ἢ τὸ μέ-
σος τῆς δ' ἀπὸ παιχνίου μοίρης, ἢ τῆς δ' Διονύσου, ἀπὸ γὰρ ἐν
μέσῃ ἡ ὁμοιοία ἀμφοτέρας βάσεως, ὡς πρὸς τοὺς οἰκείους
ὅρους ἀποκρινόμενοι. ἀπὸ δὲ τὰ περιφερῆ γράμματα ἔξωθεν
ἀπὸ δ' παιδὸς τὸ βέλος, ἀπὸ ἄκρα ἡ ἀβέβαια φοβεῖ.
ἡ γὰρ ἐν ἡ δ' αἰεὶ ἐνδέδεται ἡ ἀφεστῶσι, ἀπ' ὡς ἐν σαφεβίᾳ
ἡ γυνὴ μεγάλα, ἡ μὴ ἔχουσα τὸ μόνον· καὶ γὰρ ἐν
Μέγα ἐκοίμησεν· ἐν δὲ ἀρχῇ ἀδόκιμος, ἐν τὸ σὸν ἀπόβλητε ...
ὀφθῆναι καλαμῶδες ὡς τόδε, ἡ σκεμψάσθαι. ὁ σαρήμων
μεγάλους ἔχουσι τὸ βέλος ἡ ἀσφαλεῖς, ὡς μικρὰ μάρμης σαι-
νων μεγάλων ἐστὶν ἀπορρῶν· ἀπὸ δὲ τυχὸν ἡ ἀπὸ δ' ἀπὸ παι-
χνίου, ἡ ἀπὸ τῆς δ' Διονύσου δὲν ἀφεστῶσιν ὅτις
παρ' ἡμῶν μεγάλους δεῖσι, ἡ ἀπαίσεσι ὅλων χωρὶς
πεσεῖται. ἀπὸ τοιοῦτον ὡς ἔνεα ἀπ' ὡς σκεμψάσθαι τὴν
χεῖρα ἐκ

χαπείχαμον, εἰχόμην ἀφοσιωθῆναι ἀπὸ παλαιοῦ, ἐγὼ δὲ
ἀμὴν πυλήμαλος, τὴν μὲν ἡ ἀοιχίνθ θεόδωρος. ἐχθὲς
δὲ ἡ ἁγία λαύρα ἑορτάσαι τελαυσόμαι δίκαιος ἀπὸ
θεοφόρων πατέρων. ἡ ἡμεῖς αὐτὸ ἐν μεγάλῃ τεσσαρακοστῇ τρό
δα. ἡ ἡς ἀοβάμμαι ἡ ἐνδύσωμαι, ἡ ὁ σταυρὸς ἐγερθῇ
γεάμμα. ἡ ἐσορεαφὲν παρ' ἡμῶν ἐσταυρώθη νῦς ἁμ
παντα μοναχοῖς.

Μηνὶ ὀκτωβρίῳ πρ̄ῳ θ̄: ἐτῶ: ϛ̄ϡθ̄: 6909.

† ὁ πεῶν ἐν ἁγία ἄεσα ἱερομάρτυς ἱερεμιάχος.
† ὁ ἀσὸ τῆς ἁγίας Σωφρόνιος ἱερομόναχος ἡ πυλημαλιώτης
† Μακάριος μοναχὸς ὁ καβασιλᾶς.
† Μακάριος ἱερομόναχος ἡ πυλημαλιώτης ὁ γέρο.
† Ἰώβ βάτης μοναχὸς ὁ ἀλεξανδρεύς.
† Νίκανδρος μοναχὸς ἀσὸ τῶν ζωόσων τῆ Ἐλένης μὲ σεσημασμένῃ
† ὁ ἐν ἱερομονάχοις γεάσιμος λεοπρέσβυς τῆς ξηροσοδίτισσ
μαθιεσὰ ἡ ἐνδυσὰ ἐσόρεαφα.
† ὁ ἡλίκιος ἐν ἱερομονάχοις ἡ πυλημαλιώτης ἀπόδειξ ὁ ἀσὸ ἐν ἡμεν.
† ὁ γεωργὸς ἰωάσαφ ἐλληνὴς διάκονος, ἀναγνώστης καὶ σὺν χειρογρ
μένα, ἐκκλησιαστὴς ἡ ὑπὸς παεσημασμένος τοῦ ἁγίου ὄρους
χάριν ὑπὸς ἀσπίδου, ἐνδυσάμην τὸ σταυροῦ ἐσῆς ἡμῶν
τέσσερων ἐσορεαφέων.
† ὁ καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς σκυδασίας βασιλικὸς ἡ μεγίστης λαύρας
† ὁ καθηγούμενος τῆς ἱερᾶς ἡ σκυδασίας Μακάριος ἱερεύς.
βασιλικὸς ἡ μεγάλης Μονῆς τ̄ καβασιλᾶ ἱερόμοναχ.
† ὁ καθηγούμενος τῆς σκυδασίας ἱερᾶς βασιλικὸς (ἡ πυλημαλιώτης.
μονῆς τ̄ Χιλανδαρείου ἅγιος ἱερομόναχος ἡ πυλημαλιώτης.
† ὁ καθηγούμενος τῆς σκυδασίας βασιλικὸς μονῆς
τ̄ Ἐσφιγμένου γεάσιμος ἱερομόναχος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Διήγησις περὶ τῶν ὁσίων τῆς Μονῆς Βαβυκιανῶν ἡ
Μονῆς Ἱεροσάλυρος. Ἰνδικτιῶνος θ'.

Καλὰ τοῦ Μαΐου μῆνα ἐν ἔτει ϛρϙοδ. πλοι/107β : 107
ἐκάθητο βασιλέας Μιχαὴλ δίκαια. καθολικὸς συνάξεως
γινομένης ἐκεῖ τότε, πλησίαζε πρὸς ὁμοναχὸς πάτερ θεοδόσιος
καθηγούμενος τῆς λαύρας τοῦ Βαβυκιανοῦ λοιπὸς ἐδηλοποίησαν
πολλαπλοῦ κύριον Παῦλον περὶ τὸ ὅσιον, τὸ ἀσκητήριον
μετὰ αὐτὸν ἡ διαχώρισις τοῦ ὄντα τῆς ἐν αὐτῷ λαύρας τὸ
ἐγκάρδιον τοῦ Ἱεροσάλυρος. ὅθεν δέδωκεν αὐτὸν ὁ Ἱεροσάλυρ
τῷ Βαβυκιανῷ. μοναδίαν δὲ οὐ αὐτῷ ἐν τῷ τόπῳ. πλὴ οἱ
μὲν τοῦ Βαβυκιανοῦ διατηροῦσι τὸ ἀσκητικὸν ἐναρξιν χρόνου.
οἱ δὲ τῆς μονῆς τὸ καλλίτερον αὐτῆς μέρος μὴ αὐτὸ ὄντες, ἀλλὰ
τὸ ἀνερχόμενον δεξιά. ὅθεν τότε, διαχωρισμὸν γεγενῆσθαι
ἐν ἀλλήλοις ἀσμένως, δέδωκε τῷ μακαρίτῃ μοναχῷ Παύ
λῳ, ἡγουμένῳ τῆς Μονῆς τὸ καλλίτερον τοῦ ἐξωτικοῦ
αὐτοῦ τὸν διαχωρισμὸν διὰ τὸ ἐμπόδιον ἔχειν. σύμφωνα ἐνυπογράφως
βεβαιωθέντα, ἐστιν ὑπὸ τὴν ὑπόθεσιν λαύρας Βαβυκιανοῦ.

Μηνὶ ἰνδικτιῶνι τοῦ προγεγραμμένου.
γεγενῆσθαι πρόσταξιν ἡμετέραν χρεῖ γενέσθαι μοναχὸν τὸν Ἱεροκαίσαρα τοῦ
ἔξωθεν, παρόντα τῶν ὑπογεγραμμένων μαρτύρων.

† Παῦλος Μοναχὸς καὶ Πρεσβύτερος.
† Ἰωάννης μοναχὸς ἡγούμενος Μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου. † Νικολάου Μ
ἡγούμενος τοῦ Ἐρεμίτου. Νικολάου μοναχὸς τοῦ Κοκκινίτου. † Σισοίης Μοναχὸς
ὑπόγραφα. † Νικόδημος Μοναχὸς τοῦ Πολεμωνίου. διήγησις ἰσχύσεως
τοῦ ὄντος διὰ τοῦ γεγενῆσθαι. † Θεόδωρος μοναχὸς τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωρ
γίου τοῦ Ξηροκαμπίου ὑπόγραφα ἰσχύσεως. † Δημήτριος Μοναχὸς ἡγού
μενος Μονῆς τοῦ Θεσπιᾶ. † Μιχαὴλ μοναχὸς ἡγούμενος τῶν ἁγίων
Θεοδώρων τοῦ Δομβοῦ. † Ἰωάννης μοναχὸς τοῦ Θεσσαλονίκης τοῦ
γεγενῆσθαι ἰσχύσεως. τὸν ὄντος διὰ τοῦ γεγενῆσθαι. † Νικόλαος
Μοναχὸς ἡγούμενος τῶν ἁγίων Θεοδώρων τῶν γλωσσῶν. † Νικόλας
Μοναχὸς ἡγούμενος τοῦ Σαββαΐτου. † Παῦλος μοναχὸς
ἡγούμενος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν καλῶν γραμμῶν.
† Δημήτριος μοναχὸς τοῦ Θερμᾶ. † Δομέτιος Καθηγούμενος
Μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος. † Πέτρος μοναχὸς Μονῆς
τῶν πάλαι μοναχῶν, μαρτυρῶν ὑπόγραφα.

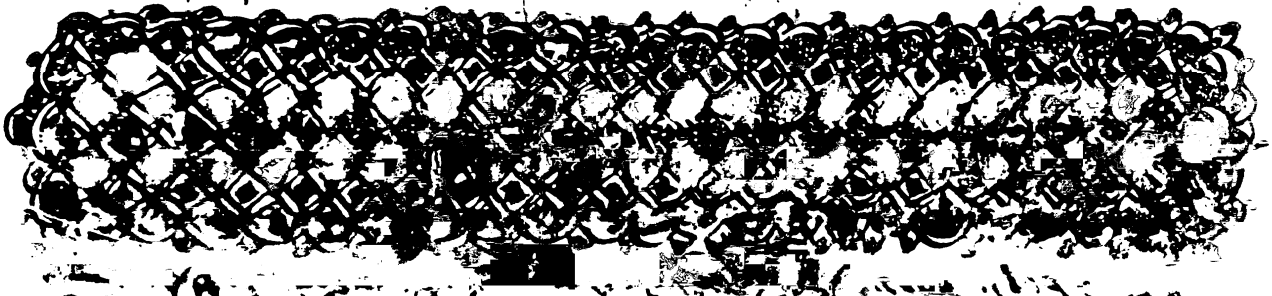

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ · ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ξωθεν ἐπὶ Πρεσωπίμου μοναὶ τὸ Ζηνὸ ὄμεγα, ἡ ἡλιακὴ ἐωὶ κοι
ενωὶ ἡνθη. ὅθεν θέλων ἀσκῆσαι τὸ ὅσιος καὶ θεοφόρος ἀβὰ
τον ἀπὸ μονάχος, ἡ ἀμοιρεῖον μοναστηρίων ἐπὶ Μονὶ Σαβοσυβᾶ βού
νος ἐπὶ ἀραβικῶν, ἀπέστειλεν. ἐπιβάσα δὲ ὅσιος ἐπέρασε τὸν
μεγ βρᾶ. ὅλα τὸ ὅσιος μπαίνοι ἀλλὰ μοναχὸ ἐνὸν ὄνομα ἀνδρέα
ἀλλὰ ἐκάθεν μὲ σχολὴν ὁ ἐνάρετος ἐλθεῖν ὡς ἑξακόσιν ὀνίδις βοῦ
ὀι στενὸν ἐν τὸν ὄμμασιν ἐμαθε, ἡ βάθ πολλὰ πηδᾶν,
πόσον δὲ πάθημα ὅλεγε ἐκὶ μοναὶ πολυχρονίσασα ἐν τὸν
σπήλαιον τὸ ὅσιος. ἐν ἐκεῖ δὲ μοναχὸς ὁ ἁγιασμὸν ἔχειν ἐξηθεῖ
τὸ ἀσκῆσαι ἀδύνατο, ἡ διὰ στενὸν ἐνάρετος ἀπέστειλεν. ὁπότε ἡ
στενοχασιὰ ἐκὶ ὀλίγον ἐκλείσθη ἀλλὰ μικὰ ἐσκάφη ἐκὶ ἀπὸ
λίθ ἐξῆλθε; ἐὰν δὲ μὴ ἐκείνο καλὸν ἐν τὸ ὅσιος, ἐπὸς ἡ
θεῖον ἐλθεῖν ὑπὲρ ἐνθρώπινος ἀπὸ ἐκὶ ὄμμασιν ἐπιμόδης
παρὰ ἐκ μέσος θεοδώρου; ἡ ἐπὸς ὁ ἐνάρετος πάλιν ἀβὰ
θεῖν ἐπὶ ἐκὶ ὄμμασιν ἡ κοιμῶσι ἐκὶ θεοδώρου, ἡ ἀδυνάλυσι
ὁς αὐτὸν ἐπὶ ἐκὶ καθεύδειν ἐκὶ μοναὶ;

Ἄλλα ἡ βρεῖ ἐκὶ μαθηλεῖ ἐκ ἐνάρετος ἀλλ πιὸ πον ἐν ἐκὶ
κοιμεῖσθαι τὸ ἄθλιος ἡ ἐπιπλήξαι ἀπὸ ἐκὶ ἀπεχώνα. ἐλθεῖν
ἐν νὰ ἐλάβαν πνεύματα ἡ πῆγε πῦρ ἡ ἐκὶ ἐξαφάνισε, πολὺν
ἐπόφοβον. ἡ καθεὶς γεάφη ἡ ἐπιφανεῖα, ἀνάξας ὁ ἐνάρετος
φεύγανα, ἡ ἐμείνησας, πῶς ἐπόμασεν ἐν αὐτὸν χάεσθ, ἐξῆλθε
πῦρ, ἡ πᾶν μὲ ὑγρὰ ἐπιπόβολα. ἐφοπαθεῖ δὲ ἡ ἐν ἐκεῖ.
ὅθ τὸ ἐκείνου πηδᾶν, ἐν ἐκάθου πόσον ἐπέμαθεν
ἐκὶ ἐν μεθυμῆσαι νὰ ἐξηθεῖν. ἐκεῖ πόσον ἐκὶ ἐκείνα
ἐλπὶς ἐλπίσας. πλὴ ἡ ἐκεῖ ἐκεῖ πόσον ἐλπίσας ἀλλὰ ἐλπίσαν
πῦρ, κομμῶς ὁ ἐνάρετος γεάφας ἐκὶ ἐπιφάνεσαν.

Ὀδὲ εἷς ἐκὶ ὁ ὅσιος ἀθανασίου ἀλεξάνδρειας ἐπεὶ ἐκὶ ἐξῆλθε ἐωὶ
οἰκοδομᾶν ἀλλ ἐν ἀφ μοναχῶν πλέον ἐκεῖνα.

η πεσοκοσπόσας τὸ ἐξῆλθος ἐκὶ ἐν αὐτῷ ἀνορθώσαν μοναχῶν
η ἐθαύμασεν. πῶς; διὰ πλὴ πάλιν οὐπὸ καλαφορμὸν ἐωὶ
η ἀθεωλάκεν ἐκρυάσεων πρᾶξαι. οἵθεν ἐκὶ ποιμῆνος ἐωὶ
η πλεῶν ἐνάρετος, ἐμπέσοντο ἐκὶ ἐπιεκρούσας, ἡ πολλὰ ἐωὶ
η μοναχῶν ἐπὸ ὅσιος ἐφόνευσεν. ‹‹ἐκὶ πῦ ἐκὶ ἄλλον ἐπιεκρούσαν
μοναχῶν

Περὶ τοῦ πῶς συνέβη καταδρομὴ καὶ ἐρήμωσις
τοῦ ὄρους Ἄθω

Κυρίως καταδρομαὶ καὶ ἐρημώσεις τοῦ ὄρους Ἄθω δύω συνέβησαν
περὶ χρόνων κατὰ τὸ 667 ἔτος. ὅτε ὁ χαλίφης [illegible] τοῦ Ζα-
ιὸδ [illegible], [illegible] τοῦ [illegible] Μουσελιμ [illegible] ἐστάλθη κατὰ
τῆς Κωνσταντινουπόλεως [illegible] καὶ [illegible] καὶ καταδραμόντες [illegible]
[illegible] τὰ παραθαλάσσια [illegible] καὶ [illegible] ἢ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τοὺς [illegible] βοήθειαν [illegible], καὶ [illegible] τοῦ βασιλέως
[illegible], [illegible] [illegible] καὶ [illegible] χαλίφαι
[illegible] τοῦ [illegible] Μωάμεθ [illegible] ἐπὶ [illegible]
[illegible] τῶν [illegible] τοῦ [illegible] Μακεδονία καὶ [illegible]
[illegible] αἰχμαλωσίαν. οἱ Βάρβαροι [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ὅμως μετὰ τὰ χρυσὰ [illegible], τὸ ὄρος ἐρήμωσαν.
Δεύτερον δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Σοφοῦ [illegible] 30 [illegible].
ὡς [illegible] τῶν [illegible] τῆς [illegible]. [illegible] χρόνους 5: [illegible]
[illegible] ἐπὶ [illegible], [illegible] τὰ [illegible] εἰς [illegible]
[illegible] ἢ Νίκαιαν ἢ Νικομήδειαν. [illegible] καὶ ὁ ναὸς τῶν [illegible]
[illegible] ἀπὸ τοὺς [illegible], καὶ [illegible] τῆς [illegible]
[illegible] τῆς [illegible]. [illegible] οἱ [illegible] [illegible] τῶν
βασιλέων [illegible], καὶ [illegible] [illegible], καὶ [illegible]
[illegible] τῶν [illegible] οἱ βάρβαροι [illegible] τὰς [illegible],
καὶ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] κατέ-
[illegible], [illegible] ἢ [illegible] ἢ [illegible]
[illegible], καὶ τὰς πόλεις τῆς [illegible] ἐπὶ [illegible]
[illegible], ἢ [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] τὰ [illegible]. [illegible] ἡ ἀκαταστασία,
καὶ ἡ ἀλληλομαχία τῶν ἀθλίων βασιλέων [illegible] καὶ ἀρχόν-
των, ἐπὶ Θεοφίλου, Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας, [illegible]
οἱ Βάρβαροι, ἐπὶ [illegible], καὶ [illegible] κατέδραμον
καὶ [illegible] καθ᾽ [illegible] ἀπὸ χαλίφων [illegible]
[illegible] ἔφυγον. [illegible] ἐπὶ [illegible]
ἢ μὴ ἔχοντες [illegible], ὁ Νίσσυνος [illegible] κατὰ [illegible]
[illegible], [illegible] τὰς [illegible] [illegible].

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

τὴν λέαβον (Μελετίνην) ἐσώρευσαν, ὅλα καὶ [illegible] ὅσα [illegible]
λεοβίων αἰχμαλώτων ἔλαβον, καὶ εἰς Πάρον [illegible] [illegible]
[illegible] εἰς τὰ [illegible], καὶ ἔφυγον ἡ πάρεξ [illegible].
Τότε κατὰ τὸ ᾳφξα: ἔτου (1561) ἔτος ἐλθὼν ὁ στόλος τῶν Βαρβάρων
τοὺς Νίσσηνους ἀρχηγοὺς ἔχοντες, ἐκ τοῦ ἁγίου ὄρους [illegible]. ἡ Λάβρα
τότε, τῶν Ἰβήρων, καὶ Παντοκράτορος μονὰς [illegible] [illegible]: ἡ Μονὴ
δὲ τοῦ Βατοπεδίου καὶ τοῦ [illegible], καὶ ἡ τοῦ Ζωγράφου [illegible]
καὶ τὴν [illegible] τοῦ Βατοπεδίου [illegible] [illegible], καὶ ὅσοι μονα-
χοὶ [illegible] φονεύσαντες, τὰ σκεύη τοῦ ναοῦ, καὶ τὴν χρυσοστόλιστον
[illegible] τοῦ ναοῦ [illegible] ὁ βασιλεὺς [illegible] [illegible] [illegible]
ἐπιβαλόντες ἔλαβον; [illegible] δὲ [illegible], καὶ τὸ [illegible]
τὴν ἁγίαν, [illegible] τοὺς ναούς, καὶ [illegible] τὴν [illegible] [illegible]
τοῦ [illegible] καὶ κιόνων [illegible], [illegible], καὶ [illegible] τοῦ ναοῦ
[illegible] [illegible] [illegible] ἡ διὰ μωσαϊκῶν [illegible]
θαυμαστὴ [illegible] εἰκόνα. μόνον διὰ θαύματος ἔμεινεν ὁ Εὐαγγελι-
σμὸς ἐπάνωθεν τῶν δύο κιόνων, καὶ ἔξω [illegible] εἰς τὸν νάρθηκα
ὁ Εὐαγγελισμός, καὶ ἐπάνωθεν τῆς πύλης ἡ εἰκόνα [illegible],
καὶ τοῦ [illegible] ἁγίου Νικολάου. ἐπάνωθεν τῆς πύλης ὁ ἅ-
γιος Νικόλαος διὰ μωσαϊκοῦ. [illegible] τὴν [illegible] τοῦ ναοῦ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ [illegible] εἰκόνα [illegible]
με [illegible] καὶ [illegible] εἰς τὸν [illegible] [illegible]
[illegible] εἰς τὴν [illegible] [illegible] ὁ [illegible] ἰδὼν
τὰ πλοῖα μακρόθεν ἐρχόμενα, [illegible] ἔβαλεν εἰς τὸ φρέαρ τὸ
ὑπὸ κάτωθεν τῆς ἁγίας [illegible] τὴν [illegible] εἰκόνα τῆς
Θεοτόκου, καὶ τοὺς [illegible] [illegible] μετὰ [illegible] [illegible], ὡς [illegible]
[illegible] [illegible] εἰς τὸ φρέαρ: ὅτε οἱ Βάρβαροι [illegible] τοὺς [illegible]
[illegible] αἰχμάλωτον εἰς τὴν Κρήτην, μετὰ χρόνους [illegible]
[illegible] ὁ [illegible] ἦλθεν εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ [illegible] τοῖς
ἀδελφοῖς τὰ περὶ τῆς ἀποκρύψεως τῆς ἁγίας εἰκόνος, καὶ [illegible]
καὶ ἀνοίξαντες τὸ φρέαρ, [illegible] ἐπάνω τοῦ ὕδατος [illegible]
τὴν εἰκόνα, καὶ τοὺς [illegible], καὶ τὴν [illegible] [illegible],
καὶ [illegible] εἰς μνήμην τοῦ θαύματος [illegible] κατὰ [illegible] [illegible]
[illegible] παράκλησιν τῆς Θεοτόκου. καὶ τὴν [illegible] [illegible]
εἰς τὸν [illegible] ναόν, καὶ [illegible] εἰς παρεκκλήσιον.

ἀλλὰ δὲ τὰ ὑπομνήματα σώζονται γεγραμμένα ἐν τῇ Μονῇ ἔνθα
τοποθετοῦ· διὰ ὁποῖα ὅσοι ἀπαιτοῦν, νὰ τὰ λοιπὰ ὑπερφυῆ
θαυμάσια τοῦ θεοῦ, ἢ τὰ διὰ τῶν ἄλλων [illegible] ὡς ἀμφισβητοῦ-
σι· καθὼς ἡ νεωστὶ ἐκδοθεῖσα βίβλος ἐξ ἄλλου [illegible] τῶν φροντίδων
τὰ τῆς [illegible] [illegible] θεοτόκου, ἡ ἀνακάλυψις ἐγκαί[illegible]
θαυματουργά [illegible] τὸ ἀσεβὲς τῶν ἀθέων αὐτὸ βιβλίον [illegible]
[illegible] τοῦ Μεγάλου [illegible] ὅτι [illegible] ἔργον [illegible]
[illegible]· [illegible] ἤθελεν [illegible] [illegible]· ἀλλὰ [illegible]
[illegible] ἐν ἀγάπῃ [illegible] ὅλας τὰς θαυματουργοὺς [illegible]
[illegible]· καὶ τὸ θαῦμα τῶν [illegible] τοῦ [illegible] [illegible] εἰς τὴν
μονὴν [illegible]· [illegible] ὅλα τὰ ἁγιάσματα [illegible]
ἢ λοιπὰ [illegible] ὕδωρ [illegible]· ἡ μὲ [illegible] [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τῶν [illegible] ὡς μὴ [illegible] εἰς τὸ [illegible]
[illegible]· ἢ τὴν διὰ [illegible] [illegible] τῶν [illegible], καὶ
[illegible] εἰς τὴν κοίμησιν τῆς θεοτόκου· ὡς [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. ἤθελεν [illegible] ὁ ἅγιος Διο-
νύσιος ὁ [illegible]· [illegible] [illegible] ἀρχιερεῖς [illegible] τῶν [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] τὸν λαὸν [illegible]
ἢ [illegible] εἰς τύπον τῆς [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] ἄρτον [illegible] [illegible] [illegible]· ἢ ἄλλα
[illegible] [illegible] ὁ [illegible] [illegible]· ἢ [illegible] νὰ μὴ
[illegible] οἱ [illegible] [illegible] καὶ [illegible]
[illegible], [illegible] οἱ μικροὶ [illegible] [illegible].

[illegible] λοιπὸν καὶ ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι νὰ [illegible]
μὲ αὐτοὺς νὰ [illegible] τὰ θαυμάσια, ἢ ἀρχαῖα ὑπομνή-
ματα ὡς [illegible]· [illegible] λοιπὸν [illegible] [illegible] ἢ [illegible]
[illegible] [illegible], ἢ [illegible] τῆς [illegible] ἡμῶν πίστεως.
ὅσοι δὲ [illegible] εἴτε μοναχοί, εἴτε λαϊκοὶ χριστιανοί, [illegible]
τῇ πίστῃ καθὼς παρελάβομεν, μὴ [illegible], ἀλλ'
ἐν [illegible] καρδίας, ἢ [illegible] [illegible] [illegible]
ὅσον [illegible] ἡ [illegible] [illegible], κἂν ἢ ἄγγελος ἐξ οὐ-
ρανοῦ [illegible]· ἀνάθεμα ἔστω. [illegible] ἢ [illegible] τὸ [illegible]
[illegible], μὴ [illegible] τὰ γεγραμμένα [illegible] [illegible]

Οἱ πλησιόχωροι οἱ σεβόμενοι τὴν ἁγίαν ταύτην μοναστήριον ἐξ οὗ ὄρους ὑπῆρχεν, ἀπὸ παλαιῶν χρόνων παράδοσιν ἔσωθεν ἀφηγοῦνται. ὅτι ἡ μονὴ ἦτον καταφυγὴ ὁσιωτάτων ἀνδρῶν μοναχῶν, οἱ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀγρίας τοῦ Νικομήδου, ὅστις ἀπὸ θεσσαλονίκης ἀλέξανδρου πόλεως ἐδιώκει τοὺς ὀρθοδόξους τῆς ἁγίας μὲ ἄλλους πολλοὺς χριστιανοὺς ἐξ οὗ τὸ καθοσιώσια ἀπέκτεινε μὲν πολυμοιρδίου, ἀλλ' ὅμως ἡ ἀκριβὴ παράδοσις λέγει. ὅτι μετὰ τὴν Νικομήδειος καλοκαιρικὴ ὡς θεοφόρητοι ἐκυνηγήθησαν οἱ ἐξ ὄρους ἡ πάσας καλλιεργοῦντες μοναχοὶ τῆς αὐτῆς Μονῆς ἔκλεισαν ἀπὸ πολυπόθητοι, ἡ τοῦ νοὸς ἐκάθησαν ἡ πολλοὶ. οἱ δὲ ἐξ ὄρους ἔβγαλε ἐξ οὗ ὄρους, καὶ μαθόντες τὴν ἀξίαν τὴν ὁσίου ἐθαυμάσαν, ἡ ἔρχονται ἀπόξεσαν ἔνορκον γραμμὴ χωριοδῶν ἕως δαπάνη, καὶ φκειοῦσι μετ' ἐκείνων ἀνὰ ἔτος ὀφειλὴ νὰ τὴν φέρουσιν ἐξῆς χιλιάδας : ἤβ φοοο : ἐξ οἰκοδομὴ ἰδίας αὐτῆς Μονῆς. ἐκεῖθεν ἐξ ὑπάρχουν ἄλλα πάσαι οἰκοδομοῦσι ἰδίᾳ τὴν ἁγίαν μὲ ὅπλα μαθόντες κλῆσις ὡς ἐξ οὗ ἐξηγοῦσι αὐτὸ βίον ὀφείλει. ἡ καθηγούμενοι ἐν ἔδιδον τὰ ὑπάρχοντα ἐκεῖ οἰκοδομὴ τῆς μονῆς. ἀλλὰ ἐκεῖ μυθῶν ἐξ ἀκούω, ἐπίστευσεν ἐξ ἐκ' παράδοσιν ἐν ἀπὸ ἀλθανασίᾳ ἡ ἴσως ἡ ἐπόθησε ὅρκως ὁδηγοῦ, ἤθελε δοῦ ἀδελφοῖς. ἔστω ἡ παλαιὰ Μονὴ ἔχει δοῦ καθηγὰ Νικομήδειαν ὁμοιόεσα, ἡ ἐξ αὐτοῦ μόνον ἡ πλουσιωτὴ κτῆσις ἔλαχεν. ἀμέσως δὲ ἐνθάδε ἐδόθη ἰδίαν μονὴ ἐξῆς, ἰδοὺ ἡ μονὴ καθοσιώσια χαίρει οἰκοδομὴ καλλιέρμενη ἔθος. ἡ αἱ ἀδελφαὶ ἔχει σοιμῶνται ἐκ' ἀντέχουσιν αὐτῆς ἐξ ἀοιδοῦσας μυρίους. καὶ σαλαγαθοῦσι αὐτοῖς, ἔρχεται ἐκ τὸ καθοσιώσια. οἱ δὲ σαλοιπόντες ἐν αὐτῇ ἀδελφοὶ ἀ κτίσαντες τὰ σεβ τῆς ἀντιμέτωσις τῆς κοινῆς, χαίρας ἀβά ἐκ πλησιόντες, ὡς ἴδιος σαλέσας αὐτοῖ ὑποδέχθησαν. ἔθεν δὲ ἐκ χειμάδων αὐτῶν, ἀντελάβετο ἡ μονὴ, ἡ ὁ Νικόλαος ἐκ ἔλαβε τὴν ἐθαυμασίαν τῆς ἁγιωσύνης. ὅτε ἡ ὁ ἐπιστατοφύλαξ ἡγεμονικὸς ἀνδρεωθεὶς τῆς ἀχμαλωσίας, ἐβγῶν ἐξήλαμε τὴν ἡγεμόνα τῆς θεοβίου ἐπὶ τὸ φεύγειν μεθ' τὸ ἡμέρ ἐμαυτ. καὶ ὅλως πολιτοσάμενοι ὅλοι ἔβγαν, ἐπιστρέψουσιν ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ, ἡ ἐξ, ἐπὶ τὰ ἔθεν ἐνδελεχίσθησαν ὡς ἀχώριστοι μέχρι ἄκρας ἐπόρκως ἀναχώρησαν. ἐξ οὗ παράδοσις τῆς ἁγίας

καὶ ὅπου λέγει ἐπαρχίας καὶ [illegible] μετὰ βίβλος ἐπαρχιο[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἐξάρχεις ὁ ἱερεὺς [illegible] τῆς ἑορτῆς καὶ [illegible]
[illegible], [illegible] τῶν κλάσεων, [illegible] καταγεγραμμέ-
νων ὀνομάτων κατὰ τὸν τύπον. ἑορτάζοντας δὲ οἱ [illegible] τὸν
κλάσεις εἰς τὸ [illegible] τῇ [illegible] Δεκεμβρίου, καὶ τῇ [illegible] μετὰ
[illegible] τῆς [illegible]. [illegible] πανηγύρεις [illegible]
[illegible] ὡς πασίγνωστοι.

[illegible] λοιπὸν ἡ μαρτυρία [illegible] ζῶσα φωνή, καὶ [illegible]
[illegible] ἀπὸ χορηγίας [illegible] [illegible]
[illegible] ἡ μονὴ τοῦ [illegible] [illegible] τῆς ἀοιδίμου [illegible]
[illegible] [illegible], ὅμως μετὰ τῆς Ζηνοδοτα[illegible].
[illegible] [illegible]. [illegible] τοῦ Ζηνοδοταίου ὑπάρχει [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] παύλου, καὶ τὰ σωζόμενα [illegible] [illegible]
[illegible] ἀξιόλογα, [illegible] τῆς [illegible] Ζηνοδοταίου [illegible] ἀπὸ τοῦ
Νικηφόρου Ζηνοδοταιμητοῦ [illegible]. [illegible], ἀφοῦ
[illegible] οἱ μοναχοὶ τῆς καταστροφῆς ἀπὸ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], καὶ τοῦ [illegible] [illegible]. ὡς οἱ αὐτόθι παρόντες
καὶ [illegible] οἱ [illegible] τοῦ [illegible] μονῆς [illegible] [illegible] αὐτῶν
[illegible]. [illegible] μεγάλα τῶν [illegible] λίθων [illegible]
[illegible] χρόνον [illegible]. ἕως [illegible] ἐξ [illegible]
[illegible], [illegible] ἀχειροποίητα [illegible]. ὡς καὶ ἐν
τῇ κατὰ τὸ [illegible]: [illegible] [illegible].

[illegible] ἅγιος Παῦλος οὐχὶ Ζηνοδοταιμητός [illegible]. ἀλλὰ [illegible]
[illegible]. Μὴ [illegible] τὰ [illegible] [illegible]
[illegible] ἀποτολόσωμεν, ἀλλὰ [illegible] τὰ ἀξιόλογα [illegible]
[illegible], καὶ [illegible] τὰ [illegible] νὰ [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] μονὴ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] τὰ [illegible] [illegible]. [illegible]
ἀπὸ [illegible] ἐξ [illegible] μόνης [illegible] καὶ [illegible].
[illegible] μονῆς τοῦ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ἡ μοναχῶν
[illegible], καὶ [illegible] [illegible] [illegible]
ὡς [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] αὐτῆς πρὸς [illegible]. [illegible]
[illegible].

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

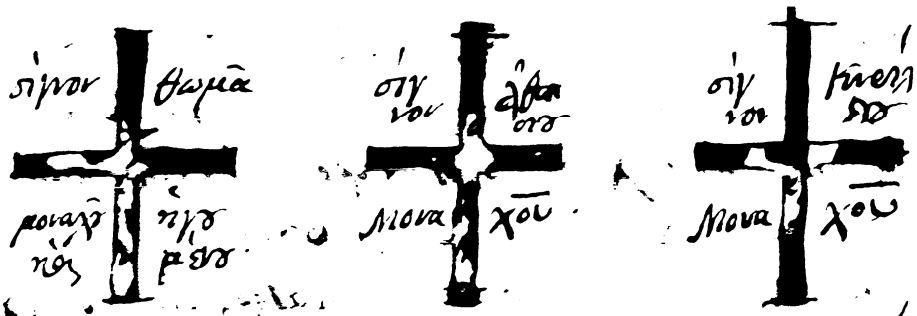

Ἐγὼ μὲν ἀναμαὶ ὁ παῖς σου, κύριε ἅγιε, καὶ ὁ ἀμὸς Πτολεμαῖος.
Θωμᾶς Μοναχός, καὶ ἡγούμενος ἰῶν. (πλοι ἰῶν δύω αὐτω)
καὶ ὁ Μακαρισμὸς Κυρίας ἀδελφὸς μου.
(Θωμᾶς ἅγιος φαίνεται εἰς ὁ α τυπικοῦ ὁ ὅσιος ὑποτεταγμένος ἄλλος. Θωμᾶς μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος, ἡγούμενος (μετὰ ἐξέλιξεν ἰῶν καὶ ἀνορθώσαν αὐτῶ) (ἐξ πλοι κεκοιμημένος.

Πέπεισμαι εἰς ὑμᾶς μετὰ ἰῶν ἐμῶν ἀδελφῶν
ἀθανασιος καὶ Κυριλλα, πρὸς ὑμᾶς ἰδὲ πνευματικοὺς ἀδελφοὺς,
τοὺ Κυριου Ὁσιομάρτυρος, καὶ ὁ γνήσιος (αὐτὸ) ἀδελφὸς, ὁ
ἀγαπᾶ (πλοι κεκλιμένος πανδοκεῖ) τοὺ ἐξομολογούμενον τὸ ζηλωτικὰ
χρὸ, ὁ ἀδελφὸς Ὁσιομάρτυς εἰς ὑπόμνησιν (φεωεια) ὁ.ψ: ξδ':
μελὶ τῆς οἰκουμένης αὐτὸ, καὶ ἐκκλησίαν ἐξ. μοναχὰ δ'. γένεσο
παροιμίας, καὶ ὁ κλῆμαξ. καὶ γρεὰ ἐπὶ ἐξοδευτέως αὐτῶν.
ἀδελφὰ δ' ἐμὸ ὁ ὁ Βορδόνι. (μοναχοὶ)

Ταῦτα πάντα παρακαλοῦντες ἀσπαζόμεθα σοὺς ὑμᾶς ὁ
ἡγούμενος πνευματικὸς ἡμῶν ἀδελφὸς, ὁ πάντων Ὁσιομάρτυρ
καὶ ὁ μέσος (καθολικὸς) ὁ μὴ ἔχει ἐξουσίαν πολὺ περὶ
πλέον ὁ ἀδελφὸς ἰῶν μοναχῶν ἰῶν κελλίων ὁ Κυριοῦ ἀγαπᾶ πάντων
τῶν ὁσίων, καὶ ἀγαπᾶς καὶ ἀσπαζόμενος διηγήσεται σοὺς ὁ ὁ
πνευματικοὺ ἡμῶν ἀδελφοὶ Κυριοῦ Ὁσιομάρτυρος, καὶ ὁ εἷς
ὁ μέσος. ἐὰν δὲ δυνηθῇ ἐξ ἡμῶν πρὸς ἀναλαβεῖν
ἐπὶ ὁ λοιπὸν σεβάσεως καὶ ἀσπασμὸς χωρὶς, ἐμπεσεῖται καὶ
μὴ εἰσακούσῃ παρὰ παντὸς κειμένου πολλῶν. καὶ ἐπὶ
αὐτοῦ. ἀμὰ καὶ νὰ ἐπιδώκῃ σπαρὰ ἰῶν ἁγίων χρεοπέλων
ὁ καθ' ἡμᾶς ἁγίᾳ ὁδός. ἕως ὅτου ὅσις αὐ ᾖ,
ἔλθῃ καὶ τὸν ἀεὶ ἰῶν τὴ ἁγίων Παλέων, χρεοστεῖ μὴ
ἄμεινος καὶ ἡμᾶς. σεβάσμιον ἡλίκας γ' ..... ἐπὶ δὲ ἐμὲ γὰρ
ἡ ἡ παῦσα ἀσθένεια ἐγκαίρη. ἐπὶ σπαρὰ ἰῶν ἀγαπητῶν
τῶν Παλέων. ἐπὶ δὲ ὁ ἐπιστολὴ, ὁ μοναχὸς.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ · ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

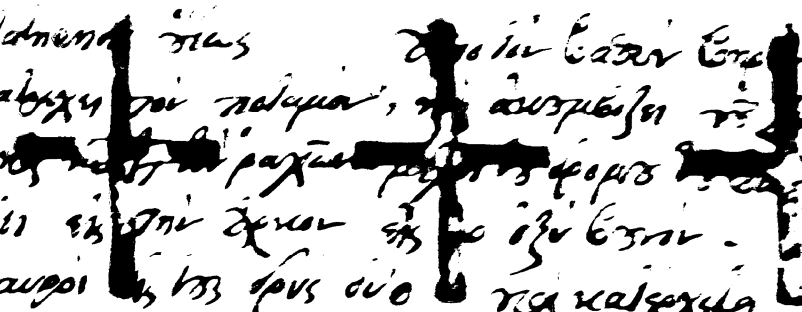

Ὑπομνήματα ἐκ τῆς χερσονήσου.

Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης ἔκτισε μονὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἐν ἔτει ἀπὸ Χ. 1046, διὰ ἴνα μετόχια. Ἐκεῖ μαθὼν ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης τὸν ἀποθανόντα πατέρα αὐτοῦ Μανουὴλ τὸν Κουκουζέλην, ἐδώρησεν τὸν ἴδιον ἐπιτάφιον εἰς τὸν αὐτὸν μετόχιον ἐν ἔτει ,ςχν΄ ἐν ᾧ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ πατὴρ ἐτάφησαν. Καὶ ἡ μὲν μήτηρ αὐτοῦ ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς· ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῷ Ἀνδρῶνι.

Ἐν ἔτει ,ςφνθ΄. μηνὶ Μαΐῳ κα΄. οἱ μοναχοὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος τῆς ἐν Χάλκῃ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἡ ἔνδοξος μεγάλη Λαύρα τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων, καὶ ὁ λοιπὸς ἅπας ἱερὸς κλῆρος ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς.

† Ἐφραὶμ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀχρίδος τῆς Βουλγαρίας, πρώην μοναχὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος τῆς ἐν Χάλκῃ.
† Θεοφύλακτος μοναχὸς καὶ σκευοφύλαξ τῆς μεγάλης Λαύρας τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.
† Κοσμᾶς μοναχὸς οἰκονόμος τῆς μεγάλης Λαύρας τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.
† Γρηγόριος πρεσβύτερος μοναχὸς τῆς Σωτείρας Χριστοῦ τῆς καλουμένης Ἐσκεπωμένης.
† Ἰάκωβος ἡγούμενος τῆς μεγάλης Λαύρας τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων.
† Παῦλος ἡγούμενος τῆς μονῆς τῆς Σωτείρας Χριστοῦ.
† Ἰγνάτιος καθηγούμενος Μονῆς τοῦ Ἁγίου Φιλίππου.
† Δανιὴλ ἡγούμενος Μονῆς τοῦ Μολάου.
† Φιλόθεος ἡγούμενος Μονῆς τοῦ Φιλοθέου.

Ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Βασιλέως οἰκοδομεῖται ἐκ νέου παρὰ μοναχῶν Ἁγιοταφιτῶν μετὰ τὴν Χριστιανικὴν ἐξ Ἰταλίας ἀφιξιν τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Βασιλέως μονὴ τοῦ Ἁγίου Βασιλέως τοῦ Πύργου. Ἡ δὲ πρώτη μετὰ τὴν Μονὴν Χριστιανικὴ ἐν ἔτει 1051. Ἡ δὲ κατοχὴ αὐτῆς ἐγένετο ἐν ἔτει 1240· ὅτε ὁ ἀνδρεῖος ἦν ἡγούμενος ἀπὸ Βασιλέως τοῦ Βασιλέως.

Ἐν ἔτει 1483. ἐγένετο μεταξὺ μοναχῶν τῆς Λαύρας, ἡ παρεμφερὴς ἐκείνῃ ἐν ᾗ ὁ Μονσεὶρ Χριστόφορος ἐκτίσατο. Ἐν τούτοις ἤρξαντο οἱ μοναχοὶ τῆς μεγάλης Λαύρας χωρίζεσθαι ἐκ δύο ἐκκλησιῶν ἐκ τῆς αὐτῆς Λαύρας ἐκτίσατο ἐν τῷ Πύργῳ. Καὶ ὅτε ἐκτίσθη ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Βασιλέως τοῦ Πύργου. Ἐν ᾗ οἱ μοναχοὶ τῆς μεγάλης Λαύρας ἐξήνεγκαν τὰς παραδόσεις τῆς μεγάλης Λαύρας τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων

τὸν ὁσιώτατον ἡγούμενον οἰκουμενικῆς μονῆς, ἢ ἀποθέμενον. ἦσαν δὲ ἐν αὐτῇ γραμμάτων † ὁ σεβάσμιος καὶ θεῖος ἱερεὺς καὶ μοναχός.

† Μανασσῆς κοινοβιάρχης τῆς Βαβουσίου † Ἰωσὴφ ἡγούμενος Ξηροποτάμου Βοδίτσης. † Χαιρέας ἡγούμενος Χηλανδαρίου † Μελέτιος ἡγούμενος Ἁγίου Παύλου καὶ ἐπιτροπεύων. Ἀβέρκιος ἡγούμενος τῆς Ἱερισσοῦ † Ἀθανάσιος ἡγούμενος τῆς Ἁγίου Διονυσίου. κοινοβιάρχης Ὄσσης. 1483: Ἰουν.

Περὶ τοῦ ὁσίου Πατρὸς τοῦ Ἀθωνίτου.

Πατρὸς δὲ τοῦ ὁσίου ἦν ἡ ἀμφιβολία ἐκ τῆς Ἀσίας ἀπὸ τῆς Καππαδοκίας ἀπὸ τῆς πόλεως, ἧς τὸ ὄνομα, ὅτε ἦν παῖς ὁσιώτατος μὲν ἐκτήσατο. ἡ δὲ ὁ ἅγιος † θεοφάνης Μιδάλλου παιδεύσεως ἐπιτυχὼν ἀπὸ τῆς γλωσσαλγείας, συμπλοκὰς ἐκκλησιῶν, ἀθλητὴς ἐν τοῖς συνεδρίοις. ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ Ἀνδρονίκου βασιλέως πόθησε, ὡς γράφει ὁ ἅγιος Δημήτριος χρυσοβίκιος σοφιστὴς ὡς ἡδέως. ὁ δὲ μακάριος καὶ ἁγίου ἦλθε δὴ ἐγένετο καὶ ὁ ὠφελήσας ὁ Μιδάλλος. ἐγένετο γὰρ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς [illegible] ἐκκλησιαστικὸς ἦλθε. Καὶ ἐπὶ τὴν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει [illegible] ἀρχὴν ἐποιεῖτο, ἐκεῖσε δὲ οὐκ ἤμελλεν ἐν τῷ ὄρει ἀπὸ τοῦ βασιλέως τοῦ Βαβουσίου. ὡς ἤμελλε δὲ ἐκπέμπεσθαι ἐκεῖσε [illegible] τῆς ὁδοῦ τῆς θεοβίου ἐπάλαιστα δὲ ἐξήτησε δὲ πρῶτα. ἦν εἶναι, ἐν ᾧ τῶν μόνος ὁ ἅγιος ἀνὴρ Δάφνης καταρχήθη. ἦλθε μοναὶ ἐν ἦσαν ἡμῶν [illegible] πολιτείαν ἐκτήσατο. ἀλλὰ μονὴ δὲ ἡ μεγίστη πρὸ τῆς οἰκουμένης [illegible] μονῆς μοναχὸς ἦν ὁσίου πόλεως καταρχήθη. [illegible] ἦλθε μόνου ἐκείνου πατὴρ δὲ ὁσίου πόλεως. [illegible] ὡς μοναχοὶ ἐκτήσατο μόνος πόλεως καταρχήθη [illegible] θεοβίου, ἐν μεγίστῃ τῷ ὄρει ἐν ἱερείοις χρόνοις πολλοῖς μοναχῶν ἢ ἀνοσιοὶ μοναχοὶ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ. ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀπόστασις ἦν ὁ πόλεως ἦν τῶν οἴδε, ἧς ποίου ἤθελε ἀπαιτήσας λαβεῖν; [illegible] οἱ ἡ θεοβίου αὐτῆς τῆς θεοβίου ἐκκλησίαν ἐκ τῆς ἱερείας ἐπὶ λέγουσι δὴ ἐκ θεοβίου ἡ θεοβίου ἐκ τῆς ὁσίου [illegible], ἡ ἀναβᾶσα ἐκείνη ἦσε, ἀλλὰ τοῦ ὄντος [illegible] ἡ ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ [illegible], ἔστιν ὡς ἐκεῖ ἐκκλησίας μεγαλομάρτυρα. ὅτι ὅσος πόλεως παλαιὸν ἐκκλησίαν πλησίον ὅσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ. ὅλη ἡ τοῦ ὄρους ἐν αὐτῷ ἐκπέμπεσθαι ὡς ἐκεῖσε γαρ. πρὸ τοῦ ἐκκλησίας τοῦ πάσα. ἐν μεγάλῃ [illegible] ἡ ὁσιότης πρὸς

Ἐκ τοῦ παρ' ἐμοὶ αὐτογράφου τοῦ Ἰακώβου Νεοκηκώτου

Ἀποδεῖξις ἀψευδὴς περὶ ἀρχαιότητος τῆς ἐν τῷ ὄρει οἰκήσεως τῶν μοναχῶν, ἐκ παλαιῶν ὑπομνημάτων.

Καθὼς ὁ οὐρανὸς ἀδύνατον ἀδύνατον εἶναι νὰ μένῃ χωρὶς νεφέλας καλυπτούσας τὴν ἔγλην καὶ λαμπρότητα τοῦ ἡλίου οὕτως ἀδύνατον εἶναι εἰς τοὺς ἱστοριογράφους παλαιοὺς καὶ νεωτέρους νὰ μὴ σφάλλουσι καὶ εἰς τὴν διήγησιν καὶ χρονολογίαν. ὅτι ὁ χρόνος τοῦ βίου τούτου ὡς ὄναρ καὶ ὡς σκιὰ παρέρχεται καὶ καθάπερ ἡ ναῦς διαπλέουσα εἰς τὰ ὕδατα σημεῖον ὄπισθεν δὲν ἀφήνη, οὔτε ὁ ἀετὸς πετώμενος εἰς ἀέρα ἴχνος ποσῶς δὲν καταλείπη. οὕτω καὶ τὰ παρεραχόμενα τοῦ βίου μνήμας ἀληθεῖς ἀδύνατον εἶναι νὰ ἀφήσωσι διὰ τοῦτο καὶ ὁ κύριος διὰ γραφῆς οὐδὲν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀφῆκεν εἰς βεβαίωσιν τῆς εἰς αὐτὸν ἀκραυφνοῦς πίστεως κατὰ τὸν ἀπόστολον· οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις καθὼς εἰς τὸ ἀλλ' ἐν καρδίοις τῶν πιστευόντων ἔδωκε τὴν χάριν ἀνεξάλειπτον ἥτις διὰ τὸν σκοτασμὸν τῶν παθῶν ἡμῶν καλυπτομένη δὲν ἐνεργεῖ εἰς ἡμᾶς καθὼς ἐνήργει εἰς τοὺς πάλαι πιστοὺς καὶ διοπτικοὺς πατέρας τοὺς προβλέποντας καὶ προφητεύοντας διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν αὐτοῖς πνεύματος ἁγίου ἐνεργείας αὐτοῦ καὶ οὐχὶ φύσεως. ὅτι ἡ θεία φύσις ἀμέθεκτος παντὴ ὑπάρχει ἡ δὲ ἐνέργεια αὐτῆς μεθεκτὰς τυγχάνουσι καθὼς ἡ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες. τούτου ἕνεκα καὶ οἱ πρώην πατέρες ὅσα πρὸς ὠφέλειαν ψυχῆς ἦσαν, ἔγραφον καὶ ἀφήκασιν εἰς μνήμην χρόνους περιεργείας καὶ ἀρχαιότητος παντελῶς μνήμην μὴ καταλιμπάνοντες. οἱ δὲ τῆς ἔξω σοφίας τῆς καταργουμένης τρόφιμοι, πολυπραγμονοῦσι ἐτηρίδας, αἰῶνας, χρόνους, ποσότητας, καὶ οὐδὲν ὑγιὲς εὑρίσκουσιν. ἄλλοι δὲ μίαν περικοπὴν τινὸς ὑποθέσεως ἐκλαμβάνοντες, ἀποδεικνύουσι τὰ ἀνύπαρκτα. οὕτως ἐπλανήθησαν καὶ οἱ κακόδοξοι ἀπὸ ἐν ῥητὸν τῆς γραφῆς δογματίζοντες, ἀμβλυοπῶσιν εἰς τὰ λοιπὰ τὰ τὴν ἀλήθειαν περιέχοντα.

Ταῦτα δὲ εἴπομεν ἵνα ἀποδείξωμεν ὅτι εἴμεθα φθαρτοὶ καὶ

θνητοί, οὕτω καὶ τὰ διανοήματα ἡμῶν εἰσὶ καὶ οὐδὲν καθ' αὑτὸ ἀληθὲς καὶ ἀμέριπτον δυνάμεθα γνῶναι ἢ νοῆσαι, ἢ γράψαι. διὰ τοῦτο ἡμεῖς ἀνεώγαμεν καὶ ὅστις ποιμὴν, λύσει ἑνὸς γραφικῆς ἀπορίας προτεινομένης καὶ ἐρωτωμένων τῶν παρακαθημένων, εἶδεν ὅπως τὴν μώμην εἶχον. ἡ δὲ μονὴ ἀπεκρίθη· τὸ οὐκ οἶδα καὶ ἐξ αὐτῶν ἔμαθεν ὅ τις ἐρεῖ· ὅτι οὗτος εὗρε τὴν ἀληθῆ λύσιν τῆς ἀπορίας.

Ὅθεν καὶ περὶ ἀρχαιότητος τινές τυχόντες τοῦ τῆς ἱδιαζούσης παλαιᾶς ὑπομνήματος, ἢ καὶ ἄλλων μερικῶν μονῶν, εἴτε τὴν μονὴν αὐτῶν θέλοντες προτιμῆσαι ἢ φιλοτιμούμενοι· ὅτι ἡ φιλοτιμία μᾶλλον τῶν ἄλλων παθῶν συνοικεῖ τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου. καὶ τοῦτο ἔπαθον πολλοὶ οὐ μόνον τῶν ἐμπαθῶν, ἀλλὰ καὶ ἄγιοι πατέρες. καθὼς ὁ κύριος Θεοδώρητος χαριζόμενος τῇ Ἰωάννῃ Ἀντιοχείας ἐσφάλλεν εἰς τὰ δώδεκα ἑκατὸν τοῦ θείου Κυρίλλου ἀναθέματα σφοδρότερος συντάξας τὸν ἀντίρρησιν, εἰκῇ δόξας εἰδέναι οὔτε καθ' ὅναρ ἐφαντάσθη ὁ θεσπέσιος· ὅτι συμβαίνει ποτὲ μετοχὴ τῶν ἀγίων τοιαύτη διαφωνία καὶ προχωρῇ, διὰ τὰ δοκιμασθῆ ὕστερον πρὸς ὀφθαλμῶν ἢ ὁ μρίβεια. τοῦτο βλέπομεν τὰ συνέβη καὶ μεταξὺ τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου Κύπρου καὶ Ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου, καὶ μεταξὺ τῶν δύο ψυχρῶν καὶ ἐναντίοις πολεμοῦσιν. ὅτι αὐτὰ εἶναι ἀνθρώπινα σφάλματα, καθὼς ἔφασκε καὶ ὁ ὅσιος Κοσμᾶς ἐπίσκοπος ἐξ αὐτῶν εἶ ἢ· ἀλλὰ καὶ ὁ Κύριλλος τὸν χρυσόστομον δὲν ἐμνημόνευεν, ἕως διὰ θείας ὄψεως ἐπληροφορήθη.

Ὁ ἱδιόμελος Θεσσαλονίκης ὁ δοκιμάσας, ἐμοναστήριον εἶχεν ἐν τῇ Μεγίστῃ Λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ ἀνευρὼν τὰ ἐκεῖσε σωζόμενα συγγράμματα παλαιὰ ἀναγνοὺς καὶ τὸν βίον αὐτοῦ ὅσιον εὐθυμίου τοῦ νέου ἀνεγράψαμεν, μὴ ἐρωτήσας δέ καὶ ἄλλων μονῶν ὑπομνήματα. ἢ καὶ χαριζόμενος τῇ μονῇ ἐν ᾗ καὶ προηγούμενος ἐχρημάτισεν συνάψας καλῶς τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα συγγράμματα, οὐκ ἔγραψεν ἵνα μὴ παντελῶς ἀμνημονεύτων, εὗρεν ὅμως ὅτι πρὶν τὴν ἁγίαν Λαύραν ἀπὸ μιᾶς ἄλλης μονῆς ἀνωθεν ὄρους ἁγιωνύμου καὶ τοῦ ὁδοῦ τοῦ Ἀθανασίου ἐλθόντος ἐξ ὑπὸ ὄρους ἔξωθεν τῆς περιωνύμου μονῆς τοῦ Ζυγοῦ ἔμενεν, καὶ ἡ λαύρα τῶν πα-

ρών ἦνθη. ὅθεν θέλων ἀποδεῖξαι τὸ ὄρος πρόκης λαύρας ἐοίκοτον ἀπὸ μοναχούς, καὶ ἀμοιρον μοναστηρίων ἀπὸ μιᾶς βαρυπεσίου βοώσης τὴν ἀρχαιοτάτης, ἀπέδειξεν ἐκ τοῦ βίου τοῦ ὁσίου εὐθυμίου ὅρμιον εἶναι τότε τὸ ὄρος μηδενός ἄλλου μοναχοῦ ἐν τῷ ὄρει εὑρισκομένου· ἀλλὰ πόθεν μέ πλοῖον ὁ εὐθύμιος ἐλθὼν ὡς ἐξακόσιον ὄντος τοῦ ὄρους ἀπὸ τοῦτου εἰς τὸν ὄλυμπον ἔμαθε, καὶ τοῦτο ἔνεκα ἦλθεν; πόθεν δὲ ἠθέλησεν εὑρεῖν τὸν μονάζοντα ἡσυχαστὴν ἰωσὴφ εἰς τὸν πολύχρονον τοῦ ὄρους. εἰς ποίους δὲ μοναχοὺς ὁ ἰωσὴφ ὕστερον ἐξελθὼν τοῦ σπηλαίου ἀπῆλθε, καὶ τὰ περὶ τοῦ εὐθυμίου ἀπήγγειλεν· ὅτινες καὶ περιχαρῶς τὸν εὐθύμιον ἐδέξαντο ὅτε μυστικὴν χρείαν τοῦ σπηλαίου ἔσχεν; ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκοντο μαθηταί εἰς τὸ ὄρος, πῶς ἠθέλησεν ἔλθη ὕστερον ὁ θεοσοφώτατος ἀπὸ τὸν ὄλυμπον περιφθεὶς παρὰ τοῦ γέροντος θεοδώρου; καὶ πῶς ὁ εὐθύμιος ἠδύνατο ἀπελθεῖν εἰς τὸν ὄλυμπον καὶ ὁμιλῆσαι τὸν θεόδωρον, καὶ ἀποκαταστῆσαι αὐτὸν εἰς τὴν καθέδραν τῶν γερόντων;

Εἶναι καὶ περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ εὐθυμίου ὅτε ἀνέβησαν εἰς τὴν μορυφὴν τοῦ ὄλυμπου καὶ ἐκινδύνευσαν ἀπὸ τὴν χιόνα· λέγει ὅτι νὰ ἔλαβεν πυροβολικὰ καὶ ἤψε πῦρ καὶ τοὺς ἐζωπύρησε, πάντη ἀνάρμοστον· ὅτι καθὼς γράφει ἡ βιογραφία, συναξάς ὁ εὐθύμιος φρύγανα, καὶ ἐμπρήσας, τὴν νύσσαν εἰς αὐτῶν χαρίσι, ἔκαψε πῦρ, καὶ οὐχὶ μὲ ὑλικὰ πυροβόλα· προσθέτει δὲ καὶ εἰς τοῦτο· ὅτι τὸ λέγουν πλοῖον, εἰς λέσβον πόσον ὑπέλαβεν ὅτι εἰς μυτιλήνην καὶ ἔπλευσεν. Ἰδοὺ πόσον τῆς βιογραφίας λεγούσης. ὅτι ἡ ἡμισυανεμιὰ πόσον λίμνον, διὰ τὸ λίμνον πύργος μιᾶς βασίλειος γράψαι εἶναι ἐπάλεσεν.

Ὁδὲ βίκτωρ ἔστω ἀδιαπόνητος ἀριδήλως περὶ τῶν πλήθους τῶν οἰκούντων τότε τῷ ὄρει μοναχῶν λέγει ταῦτα.

»περὶ οὗ πηγαὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῷ ἀσκουμένων μοναχῶν ἐθαύμασε· καὶ »διὰ τὴν πάλαι συνήθειαν παντοδαπῶν τῶν ἀθεωτάτων βαρβάρων πρώτων. »οἵτινες καὶ χωλοὶ λοιποὶ τῶν πετρῶν ἐνεδρεύοντες, εἰλιττόντο τοὺς παρα»γομένους καὶ πολλοὺς τῶν μοναχῶν τοῦ ὄρους ἐφόνευον· τοῦτο ἦτο αἴτιον τῆς ἐ»ρήμου τῶν μοναχῶν.

Περὶ τοῦ πόσε ονἐβη παταδρομὴ καὶ ἐρήμωσις τοῦ ὄρους Ἄθω.

Κυρίως παταδρομαὶ καὶ ἐρημώσεις τοῦ ὄρους Ἄθω δύω ονἐβησαν ἡμέν πρώτη παταὰ τὸ 667 ἔτος. ὅτε ὁ χαλίφης χαλὶδ υἱὸς τοῦ Ζαϊδὰθ. ἐνσαρί, δμοῦ τοῦ Γαζὶδ υἱοῦ τοῦ Μραβιγὲ χαλίφου ἐστράτευσε παττὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ πλῆθος πλοίων καὶ στρατοῦ καὶ παταερήμωσαν σχεδὸν καὶ παραθαλάσσια ἀνατολῆς καὶ δύσεως καὶ νήσους. καὶ ἐὰν ἡ θεοτόκος δὲν ἤθελε ἡ προφθάσει βοηθεῖσαι τοῖς χριστιανοῖς, καὶ αὐτὴν τὴν βασιλεύουσαν ἤθελαν πυρπήσει βάβαιαι, ἀφράστως φονεύσασαι τὸν μιαρὸν χαλίφην οὗτος τὸν Ἰεζὶδ ὁ β' Μωαὰβ ὁ πυριεύσας τὴν πόλιν εὐρὼν τὸν τάφον του διαμαγγανίας τῶν ὀδηγῶν του μάγων τοῦ ἀπήγαγε Μανσοὺλιον καὶ βωμὸν εἰς τὸ αἰγιούπ αἰβασκί. οἱ βάρβαροι οὕτε καὶ ἐρχόμενοι, καὶ ὑποστρέφοντες ὁμοῦ μὲ τὰ λοιπὰ πορεύοντες, καὶ τὸ ὄρος ἐρήμωσαν.

Δεύτερον δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου τῷ 730. ἔτει. ὡς φαίνεται τῷ σαββάτῳ τῆς ἁγίας ὄσε εἰς χρόνους 5: ἐπολιόρκουν τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐν χερσαίοις καὶ πλοίοις ἀπὸ εἰς Κύζικον καὶ Νίκαιαν, καὶ Νικομήδειαν. ὅσε καὶ ὁ νεὰς τῶν βλαχέρνων διηρπάγη ἀπὸ τοὺς σαρακηνούς, καὶ ἠνοίχθη ἁγία Σοφία τῆς ἁγίας Σωτείρης τῆς θεοτόκου. τότε οἱ ἁγαρηνοὶ ἀπόρησαν ἀναστασίαν τῶν βασιλέων φωμαίων, καὶ δυσδαιμονίας αὐτῶν αἱρέσεως, καὶ ὀλιγοστασίας αὐτῶν τε καὶ τῶν στρατηγῶν, οἱ βάρβαροι οὐμόνον κάλλιστους, καὶ παραθαλάσσια ἀλσίας καὶ εὐρώπης καὶ ὄρους ὃ ἅγιον κατερήμωσαν, ἀλλὰ καὶ Σικελλίαν καὶ Ἱσπανίαν ὅλην ἐκυρίευσαν, καὶ τὰς πόλεις τῆς Λυβίης κατασαφίσαντες τὴν περίφημον Καθαγένην, καὶ λοιπάς. εἶτα αὐτοὶ μὲν διὰ προστασίας τῆς θεοτόκου τὰ πλοῖα των ἠφανίσθησαν. ἀλλ' ἡ ἀναστάσεως καὶ ἡ ἀλληλομαχία τῶν ἀδελφῶν βασιλέων στρατηγῶν τε καὶ ἀρχόντων, ἐπὶ Θεοφίλου, Μιχαὴλ τε καὶ Θεοδώρας, ἐπομανεύσαντες οἱ βάρβαροι τὴν Σικελίαν, καὶ μικρὰν Ἀσίαν κατέσφαιρον καὶ εἰς τὸ ἰσθμὸν ὄντα τῶν ἀποχαλίφων εἰς Σουδαίους πλῆσον λαβόντες ἔθηκαν. ὅσε καὶ τὴν Κρήτην ἐπέσχον καὶ

ναοῦ ἀνήγγειλε τοῖς ἀδελφοῖς τὰ περὶ τῆς ἀποκρύψεως τῆς ἁγίας εἰκό-
νος καὶ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ ἀνοίξαντες τὸ φρέαρ, εἶδον ἐπάνω τοῦ ὕδα-
τος ἱσταμένην τήν τε εἰκόνα καὶ τὸν σταυρὸν καὶ τὴν λαμπάδα ἐφαπτομένην, ν
καὶ ἔντασσε εἰς μνήμην τοῦ θαύματος τὸ ἐχόν σι μετὰ πάσαν δευτέραν ἐσ-
περας παράκλησιν τῆς Θεοτόκου. καὶ τὴν τρίτην λειτουργίαν εἰς τὸ μυριακὸν
ναόν, καὶ οὐχὶ εἰς παρεκκλήσιον.

αὐτὰ δὲ τὰ ὑπομνήματα σώζονται γεγραμμένα εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Βατοπαι-
δίου, τὰ ὁποῖα ὅσοι ἀπιστοῦσιν, οὐδὲ τὰ λοιπὰ ὑπέρφυσιν θαυμάσια τοῦ θεοῦ
καὶ τὰ διάφορα ἁγίων ποιοῦσιν ὡς ἄμοιρα εὐσεβείας. καθὼς καὶ νε-
ωστὶ ἐτυπώθη βιβλίον εἰς δύο παρὰ τῶν φρονούντων τὰ τῆς δυσσεβοῦς λου-
θηροκαλβίνων θρησκείας καὶ ἀναιρεῖ ὅλα τὰ θρυλλούμενα σωτήρια
τὸ ἀσεβὲς τῶν ἀθέων αὐτὸ βιβλίον. πρῶτον μὲν εἰκόνα τοῦ Μεγάλου στρατι-
ου ὅτι δὲν εἶναι ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. πῶς μέν ἠθελημένην νο
ἐν τῷ σπηλαίῳ γράφει. ἀλλὰ ὁραματουργία εἰς ἀπάτην τοῦ λαοῦ. εἶτα
ὅλας τὰς θαυματουργοὺς εἰκόνας διαβάλλει. καὶ τὸ θαῦμα τῶν ἀρχαγγέ-
λων τοῦ σωθέντος παιδὸς ἐν τῇ μονῇ δοχειαρίου ψευδῶς. εἶτα ὅλα τὰ ἁγιά-
σματα Ζωοδόχου πηγῆς καὶ λοιπὰ ὅτι αὐτὸν ὕδωρ κοινὸν καὶ μὲ πολλὴν
ὑπουλότητα διαβάλλει τὴν ἐορτὴν τῶν εἰσοδίων ὡς μὴ περιεχομένου ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ. καὶ τὴν διὰ νεφελῶν ἁρπαγὴν τῶν ἀποστόλων καὶ παράστασιν ἐ
εἰς τὴν κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. ὡς μυθολογίαν. ὅτι πῶς ἀπὸ τὰ παρίσια Γαλ-
λίας ἠθέλησεν ἁρπαχθῆ ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης. ὅτι ἐλέγχει τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ πλῆθον τῶν ἱερουσύλων, πῶς δὲν λέγουσιν εἰς τὸν λαὸν ὅτι μηρία
ἀπόντων καὶ μυροδόντων εἰς τύπον τῆς χριστοῦ ἀναστάσεως, ἀφ' οὗ τοσ-
σούτων ὅτι εἶναι ἄρον φῶς ἐξ οὐρανοῦ κατερχόμενον. καὶ ἄλλα ἑξή-
κοντα ἀνύβρια φλυαρεῖ ὁ ποιητὴς τῆς βίβλου. καὶ ὅτι μὴ μὴ ἀναβαπτίζον-
ται οἱ πατολάτραι προσερχόμενοι εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν, οὔτε-
οἱ μιερεῖς αὐτῶν νὰ δωτεροχειροτονοῦνται.

ἦν οὖν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι νὰ συμφρονοῦμεν μὲ αὐτοὺς νὰ δια-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

βάλλομεν τὰ θαυμάσια, καὶ ἀρχαῖα ὑπομνήματα ὡς κατασκευαστά. ἄρα λοιπὸν τοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ Μωαμεθίτων φρονοῦμεν καὶ οὐχὶ τὰ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως.

Ὅσοι δὲ πιστοὶ εἴτε μοναχοί, εἴτε λαϊκοὶ χριστιανοί, ἃς μένωμεν τῇ πίστει καθὼς παρελάβομεν, μὴ πολυπραγμονοῦντες, ἀλλ' ἐν ἀφελότητι καρδίας καὶ εἴτις διδάσκει νεωτερίσματα παρ' ἐκεῖνα ὁποῦ ἄνωθεν ἡ ἐκκλησία παρέλαβεν, κἂν καὶ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εἴη. Ἀνάθεμα ἔστω. οὕτω καὶ περὶ τοῦ ὄρους τούτου, μὴ ἀνατρέπωμεν τὰ γεγραμμένα μὲ ψευδοσυλλογισμούς.

Οἱ λέγοντες ὅτι πρὶν τῆς λαύρας οὐδὲν μοναστήριον εἰς τὸ ὄρος ὑπῆρχεν, ἀπὸ κοιλίας λαλοῦσιν ἄνευ βεβαίου ἀποδείξεως. ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Βατοπαιδίου δεικνύει αἰσθητὰς μαρτυρίας, τὸν ἐν τῷ νάρθηκι τοῦ ναοῦ τοῦ ἡγουμένου Νικολάου, ὅστις ἀπὸ ὀρεστιάδος ἀδριανοῦ πόλεως ἐλθὼν πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τῆς λαύρας μὲ ἄλλους δύω Ἀντώνιον καὶ Ἀθανάσιον ὅτε τὸ Βατοπαίδιον εὑρίσκετο μὲν κρημνισμένον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀκατοίκητον. διότι μετὰ τὴν τοῦ Νισσύρεως καταδρομὴν ὡς προείπομεν ἐσυνάχθησαν οἱ εἰς τὰ δάσῃ καὶ νάπας καταφυγόντες μοναχοὶ τῆς αὐτῆς Μονῆς ἔκτισαν οἰκίδια ὡς ἠδυνήθησαν καὶ τὸν ναὸν ἐκαθάρησαν καὶ ἡσύχαζον. οἱ δὲ τρεῖς οὗτοι ἐλθόντες εἰς τὸ ὄρος καὶ μαθόντες τὴν ἀρετὴν τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου καὶ ἔχοντες ἀπόφασιν ἔνορκον ἵνα μὴ χωρισθῶσιν ἕως θανάτου καὶ φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ἀνὰ ἕκαστος φλωρία ὑπέρπηρα τρεῖς χιλιάδας: ἤτοι 9000: εἰς οἰκοδομὴν ἰδίας αὐτῶν Μονῆς. προσῆλθον εἰς τὸν ὅσιον Ἀθανάσιον οἰκοδομοῦντα τότε τὴν λαύρας μὲ οἰκίσους μαθητὰς κτίστας ὡς εἰς τὸν ἑλληνικὸν αὐτοῦ βίον φαίνεται. καὶ βαλόντες μετάνοιαν τοῦ ἔδιδον τὰ ὑπέρπηρα πρὸς οἰκοδομὴν τῆς μονῆς. ἀλλὰ προμήθεια τῆς θεοτόκου, ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου ἢ ἴσως καὶ ἐκθείας ὄψεως ὁδηγηθείς, εἶπε τοῖς ἀδελφοῖς. τέκνα ἡ ἡμετέρα Μονὴ ἔχει τὸν βασιλέα Νικηφόρον δομήτορα, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον ἡ κτιτορικὴ κλῆσις ἔλαχεν. ὑμεῖς δὲ εἰβούλεσθαι ἰδίαν,

μονὴν

ἐγεῖραι, ἰδοὺ ἡ μονὴ Βατοπαιδίου χρήζει οἰκοδομῆς καταδρομηθεῖσα. καὶ ἂς ἀπέλθομεν ἵνα ποιήσητε τὴν ἀνέγερσιν αὐτῆς εἰς ἀοίδεούσας μνημόσυνον. καὶ παραλαβὼν αὐτούς, ἔφερεν εἰς τὸ βατοπέδιον. οἱ δὲ παροικοῦντες ἐν αὐτῇ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῆς μονῆς, χαρᾶς ἀφάτου πλησθέντες, ὡς ἰδίους πατέρας αὐτοὺς ὑπεδέχθησαν.

Ὅθεν διὰ τῶν χρημάτων αὐτῶν, ἀνεκτίσθη ἡ μονὴ καὶ ὁ Νικόλαος ἔλαβε τὴν ἐπισιασίαν τῆς ἡγουμενείας. ὅτε καὶ ὁ ἐκκλησιάρχης ἱεροδιάκονος λυτρωθεὶς τῆς αἰχμαλωσίας, ἐλθὼν ἐξήγαγε τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ἐκ τοῦ φρέατος μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ. καὶ ὁσίως πολιτευσάμενοι οἱ τρεῖς οὗτοι, ἐκοιμήθησαν ἐν τῇ αὐτῇ Μονῇ, ἢ εἰς ἕνα τάφον ἐνταφιάσθησαν ὡς ἀχώριστοι μένειν ἄχρι τέλους ἐνόρκως ὑπεσχέθησαν. εἰς τὸν νάρθηκα τῆς λιτῆς εἰς τὸν ὁποῖον τάφον ἑσπέρας καὶ πρωῒ μετὰ τὸ τέλος ἑσπερινοῦ καὶ ὄρθρου ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς ψαλλομένου ἰδιομένου τῆς ἑορτῆς καὶ γίνεται ἡ λιτή, μνημονευομένων τῶν κτιτόρων. καὶ τῶν καταγεγραμμένων ὀνομάτων κατὰ τὸν τύπον. ἑορτάζονται δὲ οἱ τρεῖς οὗτοι κτίτορες δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ. τῇ ιζ' Δεκεμβρίου, καὶ τῇ Πέμπτῃ μετὰ τὴν κυριακὴν τῆς πεντηκοστῆς. τελουμένης πανηχίδος μὲ κηροδοσίαν χρεωστικῶς ὡς πασίγνωστον.

Εἶται λοιπὸν αἱ μαρτυρίαι εἰσὶ ζῶσαι φωναὶ καὶ οὐχὶ λόγια τοῦ ἀέρος ἀπὸ κοιλίας ἀνευλαβῶν δυσπιστούντων κενοφωνούμενοι. ὡσαύτως καὶ ἡ μονὴ τοῦ ἐσφιγμένου κτίσμα τῆς ἀοιδίμου βασιλίσσης Πουλχερίας βέβαια εἶναι, ὁμοῦ μετὰ τῆς Ζηροποτάμου συγχρόνως κτισθεῖσαι. ἡ δὲ τοῦ Ζηροποτάμου ὑπάρχει ἡ νῦν Μονὴ τοῦ ἁγίου Παύλου, κατὰ τὰ σῳζόμενα εἰς αὐτὴν ἔγγραφα ἀξιόπιστα, ἡ δὲ τῆς νῦν Ζηροποτάμου ἦν ἡ πάλαι τοῦ ἁγίου Νικηφόρου Ζηροποτάμου καλουμένη. ἥτις ἐρημωθεῖσα, ἀποικίσθησαν οἱ μοναχοὶ τῆς κατασιραφείσης ἀπὸ ῥαγδαίων ἀλλεπαλλήλων βροχῶν καὶ τοῦ ὁρμητικοῦ ποταμοῦ. ὡς οἱ αὐτόπται Παρθένιος καὶ Μακάριος οἱ ἐκ τῆς τοῦ βατοπαιδίου μονῆς ἐν ταῖς ἱστορίαις αὐτῶν ὑπερεχάραξαν ὅτι τῷ μεγέθει τῶν συρθέντων λίθων παντοίων τὴν εὔφορον χώραν κατεκάλυψαν. ἕως πήχεων ἓξ τοῦ ὕδατος ὑψωθέντος, οὗ καὶ τὰ σημεῖα

ἄχρι τοῦ νῦν δείκνυνται. ὡς καὶ ἐν τῇ κατά τό 1821: ἔτος ὑδροποντία ἐγένετο.
Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος οὐχὶ Ξηροποταμινός ἐκαλεῖτο· ἀλλὰ Ξηροποταμίτης. Μὴ οὖν φι-
λοτιμούμενοι τὰ πρωτεῖα ταῖς οἰκίαις μοναῖς ἀποδίδομεν, ἀλλὰ φιλαλήθως
τὰ ἀξιόπιστα ὑποδεξόμεθα καὶ ἀδύνατον εἴθη τὰ ἀρχαία νὰ κρυβῶσιν εἰς
τὸν τάφον λήθης. οὐδὲ ἐκ μονῆς μιᾶς Μονῆς ὑπομνήματα εἰπικυροῦνται νεωτερί-
σματα. ὅτι τὰ παλαίτατα ἀνακαλυπτόμενα, ἐλέγχουσι τὰ ἀπὸ προλήψεως ἐξ ὑπο-
νοίας μόνης λεγόμενά τε καὶ γραφόμενα. ὅτι καὶ περὶ τῆς Μονῆς τοῦ Ζωγράφου τινὲς
κατηγορίσαντες ὅτι ψευδῶς διακυρήττουσιν ὅτι ἐν τοῖς χρόνοις βασιλείου καὶ λέοντος
σοφοῦ ἡ μονή τινι ἠγέρθη καὶ ψευδῶς ἡ ἀχειροποίητος εἰκὼν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἐζω-
γραφίσθη. ὡς ἐν ὑστέροις χρόνοις οὐν τῷ χελανταρίῳ ᾠκοδομήθη· διὰ τοῦτο γράφομεν
ἀρχαῖον παλαιότατον ὑπόμνημα αὐτῆς πρὸς βεβαίωσιν οὕτως ἔχων ἐν μεμβράναις.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ